

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

Zaaknummer :
Afdeling : Projectteam Corona Heemstede
Portefeuillehouder : A. Nienhuis/S. Struijf

ONDERWERP

Kansen en knelpunten naar aanleiding van analyse van het verdiepend rapport impact corona crisis in Heemstede.

SAMENVATTING

Sinds maart zijn er ook in Heemstede ingrijpende maatregelen getroffen om het coronavirus te bestrijden. Dit is helaas niet zonder consequenties. De maatregelen hebben economische, sociaal-maatschappelijke en financiële gevolgen. Heemstede staat voor een aantal grote uitdagingen. De gemeente wil adequaat handelen en de lokale samenleving waar mogelijk ondersteunen. In dit kader is een verdiepende onderzoek naar de impact van de coronacrisis in Heemstede uitgevoerd. Na analyse van het rapport zijn de knelpunten en kansen in kaart gebracht. In het eerste deel van de hieronder beschreven knelpunten en kansen geven we u ter informatie een stand van zaken van de uitvoering van een aantal kansen en knelpunten. Vervolgens vragen we uw zienswijze over de compleetheid en de focus van zeven gebleken thema's. Tot slot vragen we uw zienswijze over de criteria voor prioritering van alle taken en projecten. Zodat in het voorjaar 2021 een voorstel met eventuele begrotingswijziging kan worden aangeboden. Daarmee wordt duidelijk welke inhoudelijke prioriteiten we stellen en hoe we de impact van deze crisis op de Heemsteedse samenleving beperken en welke kansen we daarin pakken.

JURIDISCH EN BESLUITKADER

Uitvoering raadsbesluit 25 juni 2020 '*Verdiepend onderzoek impact coronacrisis in Heemstede.*'

BESLUIT B&W

1. Instemmen met het voorstel knelpunten en kansen impact corona;
2. De commissie Samenleving:
 - a. te informeren over de wijze waarop de gemeente de komende tijd uitvoering zal geven aan een aantal kansen en knelpunten uit de impactanalyse, zoals het tegengaan van eenzaamheid, ondersteunen van mantelzorgers, ondernemers en maatschappelijk middenveld en de gemeente als opdrachtgever;
 - b. zienswijze te vragen over de *compleetheid* van zeven hieronder beschreven thema's, zoals die blijken uit de (lokale en regionale) impactanalyse;

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

- c. zienswijze te vragen over de *focus* op de uitwerking van de zeven hieronder beschreven thema's, zoals die blijken uit de (lokale en regionale) impactanalyse;
- d. zienswijze te vragen over de *criteria voor prioritering* zoals hieronder beschreven voor alle taken en projecten.

AANLEIDING

Op 25 juni heeft de raad besloten een verdiepend onderzoek impact coronacrisis in Heemstede uit te laten voeren. Het totale rapport van het regionale en lokale onderzoek is eind oktober aan u verzonden. Op 29 oktober heeft een raadspresentatie plaatsgevonden over de impact van de coronacrisis in Heemstede, inclusief een nadere toelichting van het onderzoek.

Als onderdeel van het onderzoek is er een analyse gedaan van de uitkomsten. De eerste vertaling daarvan naar knelpunten en kansen ligt nu voor, op onderdelen ter zienswijze.

Op 18 mei heeft een raadspresentatie plaatsgevonden in het kader van de coronacrisis in Heemstede. Daarbij is de raad geïnformeerd over de uitvoering van de maatregelen in Heemstede en over de lokale en regionale (crisis)organisatiestructuur. Ook is er een korte blik op de toekomst gegeven, gericht op de sociaal-maatschappelijke en economische gevolgen. U heeft vervolgens op 25 juni ingestemd om vooral de laatste twee aspecten te laten onderzoeken.

MOTIVERING

Heemstede staat voor een aantal grote uitdagingen sinds de uitbraak van het coronavirus. De gemeente wil adequaat handelen en de lokale samenleving waar mogelijk ondersteunen. Hiervoor is het noodzakelijk om inzicht te krijgen in de gevolgen van het virus. Met dat doel heeft de gemeente een verdiepend onderzoek laten uitvoeren naar de impact van het virus op inwoners en ondernemers in Heemstede. Als onderdeel van het onderzoek is er een vragenlijst uitgezet onder inwoners en ondernemers. Hiervoor zijn 3.000 inwoners benaderd, waarvan er uiteindelijk 751 inwoners hebben deelgenomen. De resultaten zijn gewogen op leeftijd en geslacht en daarmee representatief voor de hele gemeente¹.

Daarnaast is voor ondernemers een steekproef van 1.000 bedrijfsvestigingen uit het Vestigingsregister Noord-Holland getrokken en is er op verschillende

¹ Gewogen op leeftijd en geslacht betekent dat de verhoudingen zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhoudingen in de gemeente. Groepen die in het onderzoek zijn oververtegenwoordigd hebben een kleiner gewicht gekregen en groepen die onder vertegenwoordigd zijn een groter gewicht. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de hele gemeente voor wat betreft de achtergrond kenmerken leeftijd en geslacht.

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

gemeentelijke kanalen een open link naar een vragenlijst gedeeld. In totaal hebben 140 ondernemers aan het onderzoek deelgenomen. Bijna de helft van de deelnemers aan het onderzoek is zzp'er (45%). De bedrijvenpopulatie van Heemstede bestaat voor 69% uit zzp'ers, de resultaten zijn daarom niet gewogen². Tot slot, zijn er gesprekken gevoerd met de winkeliersvereniging, een zorginstelling, een welzijnsinstelling, de wijkagent en een school in Heemstede.

Eind oktober is het verdiepende onderzoek naar de impact van het coronavirus in Heemstede aan uw toegezonden en is er een eerste analyse gemaakt van de knelpunten en kansen die uit het rapport naar voren komen. De analyse is hieronder beschreven in deze voordracht, verdeeld over drie sporen: crisisbeleid op korte termijn, herstelbeleid op middellange termijn en structureel beleid op lange termijn (zie plaatje en uitleg onder analyse knelpunten en kansen). Deze analyse helpt bij het maken van de juiste keuzes en het stellen van de juiste prioriteiten voor Heemstede.

Op basis van deze analyse kan een aanpak worden voorgesteld om waar mogelijk lokale en regionale gevolgen van de crisis op te vangen of te verzachten. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Het gaat om voorstellen bovenop de uitvoering van de basisdienstverlening, de reguliere taken en projecten en de uitvoering van maatregelen vanwege de corona crisis voor de inwoners, ondernemers en maatschappelijk middenveld.

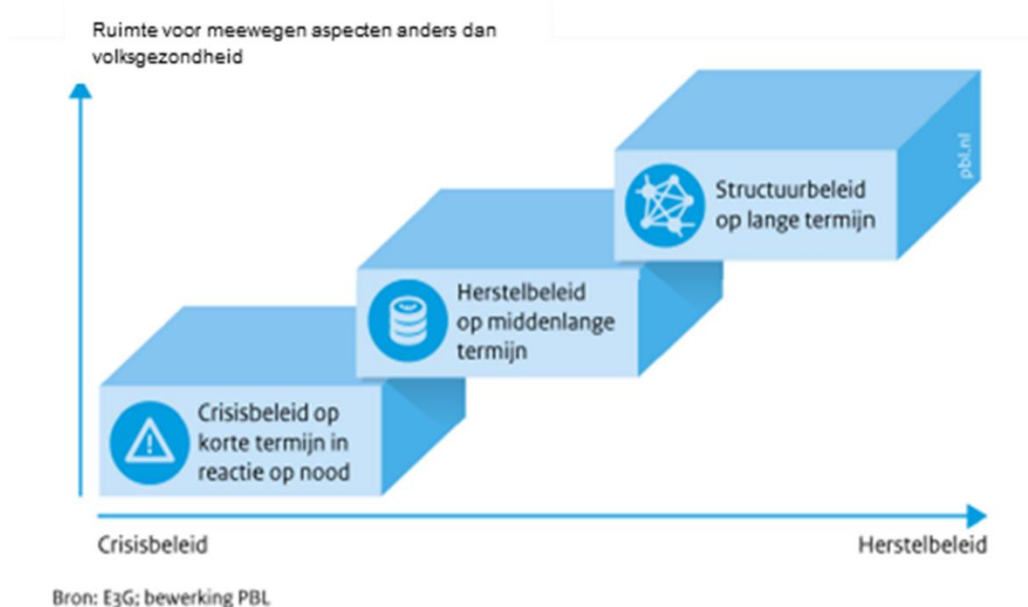
Prioritering is in deze tijd daarom belangrijker dan ooit. De coronacrisis is nog lang niet voorbij en brengt veel extra taken met zich mee. We moeten er rekening mee houden dat we voor een lange periode in deze situatie van golfbewegingen van de pandemie en de bijbehorende maatregelen zitten. Ook als er een vaccin is, is de verwachting dat het 1 à 2 jaar kan duren voordat het virus onder controle is. We realiseren ons dat dit een somber scenario is, maar helaas is het ook de realiteit waar we beter vooraf naar kunnen handelen. Alles blijven doen, gaat niet meer langer samen met de extra taken die op ons afkomen, de beperkingen van zoveel mogelijk thuis werken en de ingreep die de maatregelen op het openbare leven met zich meebrengen. Ook moet de gemeente capaciteit leveren voor de regionale corona aanpak in samenwerking met de veiligheidsregio Kennemerland, enerzijds leveren we dat al vanaf het begin van de crisis anderzijds komt er meer op ons af vanwege de invoering van de Covid wet (naar verwachting) per 1 december.

² De keuze om de resultaten van het onderzoek onder ondernemers niet te wegen zoals bij de inwoners is gemaakt omdat de zzp'ers die nu al een groot deel uitmaken van de respons, dan nog bepalender zijn voor de gemiddelden. Daarnaast zou bij een weging op sectorniveau de factoren in sommige gevallen dermate hoog worden dat individuele deelnames een te grote invloed hebben op de uitkomst. De presentatie van de uitkomsten geven dus een beeld van de bedrijven die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

Vanwege deze knelpunten zijn er ook criteria voor prioritering opgenomen in het voorstel waarover we graag uw zienswijze horen.

Op basis van de gevraagde zienswijze op de voorliggende analyse wordt in het voorjaar van 2021 een voorstel aan de raad voorgelegd met eventuele begrotingswijziging, waarmee duidelijk wordt welke inhoudelijke prioriteiten we stellen, hoe we de impact van deze crisis op de Heemsteedse samenleving beperken en welke kansen we daarin pakken.

ANALYSE, KNELPUNTEN EN KANSEN

De analyse van kansen en knelpunten zijn hieronder beschreven aan de hand van de fases uit bovenstaand plaatje. In eerste instantie was de crisis een virale crisis. Vanaf mei kon er door versoepeling van maatregelen weer gedacht worden aan herstel op onderwerpen als economie, arbeidsmarkt en samenleving. Om uiteindelijk in een structurele wijziging van beleid op lange termijn te komen. Echter vanaf september zijn we door de tweede golf teruggeworpen in de crisisbeleidsfase. Toch moeten we als gemeente en samenleving door naar herstel en wijzigingen op lange termijn in structureel beleid, om perspectief te kunnen blijven bieden aan inwoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld. De blokjes in het bovenstaande schema volgen elkaar dan ook niet netjes op, maar overlappen elkaar voor een deel.

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

A. Crisisbeleid op korte termijn

Het coronavirus is de primaire aanleiding voor de crisis. Dit vertaalt zich onder meer naar maatregelen, communicatie, testen en bron- en contactonderzoek, handhaving en inventarisatie van (gevolg)risico's.

Centraal hierin staan voor de gemeente de thema's veiligheid en handhaving van de maatregelen, waar we dagelijks mee bezig zijn. Er is extra toezicht gerealiseerd vanwege de corona maatregelen, zodat we pro-actiever kunnen optreden. We passen dagelijks de communicatie aan op de website en zenden berichten over de maatregelen uit via de sociale media. De crisis heeft ook gevolgen voor andere facetten van veiligheid, bijv. het risico van ondermijning van horeca en verenigingen, maatschappelijke onrust, toename van cybercrime.

1. Gemeentelijke communicatie

De inwoners van Heemstede waarderen de communicatie van de gemeente over het coronavirus gemiddeld met het rapportcijfer 6,8. De gemeentelijke communicatie over het coronavirus is goed op weg, maar meer stappen moeten gezet worden om inwoners goed te informeren en betrekken. Inwoners geven aan behoefte te hebben aan informatie over de situatie in Heemstede, de lokale maatregelen en cijfers. Twee op de drie inwoners geeft aan wel eens een bericht over corona vanuit de gemeente te hebben gelezen. Met name inwoners onder de 35 jaar zegt nog nooit een bericht te hebben gelezen.

1.1 Positieve communicatie

Het draagvlak voor de maatregelen is vrij groot onder de inwoners van Heemstede. Daarbij moet wel vermeld worden dat het rapport uit de periode is van vóór de tweede coronagolf (september 2020). Om het draagvlak onder inwoners gedurende de hele periode zo groot mogelijk te houden, gaan we verder inzetten op positieve communicatie (campagnes) vanuit de gemeente. Dat betekent dat we communiceren over landelijke, regionale én lokale maatregelen, Daarbij richten wij ons met onze communicatie aanpak vooral op wat nog wel kan. Ook willen we meer cijfers laten zien, om de huidige situatie beter te kunnen duiden. Dit wordt afgestemd met de GGD, die het beste overzicht van cijfers heeft. Ook kunnen organisaties waar sprake is van een uitbraak worden aangespoord om zelf het nieuws naar buiten te brengen.

1.2 Doelgroepen

Om met de gemeentelijke communicatie alle inwoners en ondernemers te kunnen bereiken, is het van belang om per doelgroep te communiceren. Het grootste deel van de oudere inwoners van Heemstede geeft aan gemeentelijke berichten uit De Heemsteder te halen. Veel van de jongere inwoners hebben vaak nog nooit een bericht van de gemeente voorbij zien komen. Ook ondernemers hebben behoefte aan communicatie over ondersteuning. Online media is een

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

snel, effectief en relatief goedkoop kanaal om inwoners te bereiken. We willen dan ook meer volgers naar onze sociale media kanalen trekken om op die manier meer bereik te realiseren.

1.3 Campagnes

Campagnematig communiceren betekent dat we rondom thema's gedurende een periode volop communiceren. Daarvoor zetten we dan verschillende kanalen en tools (denk aan social media, uitreiking pluim, chats, video, website, storytelling, etc.) in zodat we optimaal en een zo groot mogelijk bereik hebben. Hiervoor zoeken we de samenwerking met ondernemers, verenigingen en comités.

1.4 'Wij maken Heemstede' inzetten

De gemeente is niet de initiatiefnemer in alle activiteiten maar kan wel een faciliterende rol hebben of initiatieven met communicatie ondersteunen. Hiervoor maken we gebruik van [wij maken Heemstede](#).

2. Regionale crisisstructuur

Tot nu toe is een crisisstructuur ingericht waarbij aanwijzingen vanuit de Minister worden omgezet in regionale noodverordeningen, vastgesteld door de voorzitter van de Veiligheidsregio in overleg met de burgemeesters in de regio (GRIP 4). De GGD is – rechtstreeks onder gezag van de Minister – belast met het uitvoeren van diverse werkzaamheden vanuit hun verantwoordelijkheid voor de gezondheid. De maatregelen en de handhaving worden ingericht onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de veiligheidsregio. Naast dit overleg, voeren de burgemeesters overleg ter signalering van aanpalende gevolgen van de crisis, die mede aanleiding is geweest voor de impactanalyse.

Op korte termijn zal deze structuur van noodverordeningen worden vervangen door de COVID19 wet, waarmee de lokale regie enige ruimte krijgt. Naar verwachting zal ook na invoering van de wet regionaal worden samengewerkt om de crisis het hoofd te bieden. Een notitie en bijeenkomst voor de raden in de regio is in voorbereiding waarbij de duiding van de gewijzigde crisisstructuur en de rol van de raden centraal staat. Daarover wordt de raad nader geïnformeerd.

B. Crisisbeleid op korte termijn en herstelbeleid op middellange termijn

De coronareserve biedt ons de mogelijkheid bepaalde kansen en knelpunten op korte en middellange termijn op te pakken. Hierin pakken we de gevolgen van de crisis met elkaar (gemeente, ondernemers, inwoners en maatschappelijk middenveld) aan. We onderscheiden een aantal thema's, zoals die ook blijken uit het onderzoek:

1. Tegengaan eenzaamheid
2. Mantelzorgers
3. Ondernemers, zzp'ers en thuiswerken

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

4. Ondersteunen van het maatschappelijk middenveld
5. Ventilatie van gemeentelijke panden
6. Gemeente als opdrachtgever

Het college pakt de acties op deze thema's verder op, waar nodig financieel ondersteund vanuit de coronareserve. Ter informatie alvast een greep uit de activiteiten per thema. We houden u op de hoogte van de stand van zaken van deze activiteiten via de corona collegeberichten.

1. Tegengaan eenzaamheid

Op meerdere aspecten ervaren inwoners onder de 35 jaar de coronacrisis anders dan de inwoners boven de 35 jaar. Deze jongere inwoners in Heemstede geven aan zich vaker gespannen, gestrest, of machteloos te voelen. Ook eenzaamheid is iets dat met name jongere inwoners en alleenstaanden treft. Zo geeft bijna de helft van de inwoners tot 35 jaar aan zich 'soms' of 'vaak' eenzaam te voelen. De cijfers uit het rapport geven reden om ons op deze groep te richten. Zodat we hen kunnen voorlichten, informeren, ondersteunen en/of begeleiden. We zien regionaal een toename van jeugdoverlast. Ook hierbij is het van belang om de doelgroep jongeren positief te benaderen en hen te motiveren zich aan de maatregelen te houden. Regionaal wordt er een programma rondom dit thema voorbereid, lokaal werken we dit verder uit en maken we verbinding waar mogelijk met reeds genomen initiatieven voor (en door) jongeren in Heemstede. Voorwaardelijk daarvoor is dat we deze groep kunnen bereiken. Ook daar zetten we op in.

2. Mantelzorgers

Het aantal mantelzorgers in Heemstede is ten tijde van de coronacrisis vrijwel gelijk gebleven in vergelijking met de periode daarvoor. Inwoners geven wel aan dat er meerdere punten zijn waarop de gemeente mantelzorgers in coronatijd kan ondersteunen. Om deze ondersteuning vanuit de gemeente te kunnen bieden, wordt een nauwere samenwerking gezocht met [Tandem](#), het centrum voor mantelzorgondersteuning in Heemstede en de regio. In deze samenwerking kan de gemeente door Tandem beter worden geïnformeerd over de stand van zaken rondom de mantelzorgers in Heemstede. De gemeente kan op haar beurt Tandem adviseren over eventuele verbeteringen in de regelgeving en ondersteunen om de organisatie meer zichtbaarheid te geven. Dit wordt samen nader uitgewerkt, bijvoorbeeld met behulp van ervaringsdeskundigen.

3. Ondernemers, zzp'ers en thuiswerken

Het is belangrijk om niet te vergeten dat lang niet alle ondernemers en zzp'ers voor ons zichtbaar zijn. 14% van de ondernemers uit een steekproef van 1000 hebben gereageerd. Voorts blijkt dat de helft van deze deelnemers zzp'ers is (45%). In de bedrijvenpopulatie in Heemstede zijn zzp'ers dan ook sterk vertegenwoordigd

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

(69%). De uitkomsten van het onderzoek geven dan ook een beeld van de bedrijven die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

Voor het merendeel van de inwoners in Heemstede is het inkomen min of meer gelijk gebleven in vergelijking met de periode vóór de virusuitbraak. Een kleinere groep heeft het eigen inkomen zien dalen. Met name het inkomen van zzp'ers is gedaald. Het onderzoek dateert van vóór de tweede coronagolf. De verwachting is dat de negatieve gevolgen van de crisis nog zullen gaan toenemen. De prognoses zijn niet rooskleurig. Faillissementen zijn zeker niet uit te sluiten.

Deze crisis treft vooral een aantal specifieke sectoren hard, zowel ondernemers, zzp'ers als werknemers. Daardoor kan een behoefte ontstaan aan iemand die meedenkt, die kan begeleiden om een onderneming (weer) succesvol maken of overeind te houden. Om deze reden onderzoeken wij of we een samenwerking aan kunnen gaan met Over Rood. 'Over Rood' begeleidt en ondersteunt ondernemers bij een (door)start, schulden, administratieve achterstanden en bedrijfsbeëindiging.

Daarnaast is het belangrijk om de weg naar schuldhelpverlening goed in kaart te brengen. Dit geldt zowel voor ondernemers als voor werknemers. Het is daarbij ook van belang dat hier duidelijk over wordt gecommuniceerd, om geldzorgen uit de taboesfeer te halen en om ervoor te zorgen dat betrokkenen op een laagdrempelige manier hulp kunnen krijgen. In het beleidsplan schuldhelpverlening, dat naar verwachting in december 2020 in de raad komt, worden onder meer bovenstaande zaken nader uitgewerkt. Hierbij komen ook jongeren en vroegsignalering aan bod.

3.1 Winkelgebied

Op de korte termijn worden er vanuit de gemeente verschillende initiatieven genomen om – verdiepend en bredere dan tot nu toe – een luisterend oor te bieden aan de ondernemers in Heemstede. Er wordt contact gezocht met ondernemers in de winkelgebieden over de komende (feest)periode, bijvoorbeeld een digitaal bezoek van de Sint. Daarnaast worden acties gestart ter ondersteuning van ondernemers, zoals het plaatsen van een gezamenlijke advertentie voor het ondersteunen van de bezorgdienst.

3.2 Culturele infrastructuur en zzp'ers

Om de culturele infrastructuur in Heemstede in stand te kunnen houden, hebben we financiële middelen vanuit het Rijk gekregen. Onder de zzp'ers die het op dit moment moeilijk hebben vanwege de crisis bevinden zich veel inwoners uit deze sector. Onder andere met het platform cultuur werken we op korte termijn een project uit. Er is een start gemaakt met het digitaal kunnen meedoen met (culturele) activiteiten.

3.3 In de buurt thuiswerken

Ondernemers geven aan dat ze (en/of hun personeel) meer zijn gaan thuiswerken. Inwoners zien kansen voor thuiswerken in de toekomst. Twee derde van de werkende Heemstedenaren geeft aan dat hun werksituatie veranderd is door de crisis. De grootste verandering is meer gaan thuiswerken. Mogelijk zit er in de onroerend goed portefeuille van de gemeente een pand dat geschikt is te maken voor een 'thuiswerkplek in de buurt', al dan niet vormgegeven door een lokale ondernemer. Daarnaast gaan we in gesprek met plekken waar inwoners thuiswerken in de buurt zoals een café om de hoek of Plein 1 om te bezien of we als gemeente het thuiswerken in de buurt verder kunnen faciliteren.

4. Ondersteunen van het maatschappelijk middenveld

Vanuit de stakeholders wordt onder meer aangegeven dat het contact met de gemeente gewaardeerd wordt maar ook dat bij een tweede golf 'de rek er wel uit is'. We staan blijvend met deze organisaties, onder andere in zorg en welzijn in contact. Om te horen hoe het met ze gaat en om met hen mee kunnen denken op diverse thema's (bv bij digitalisering van activiteiten of omscholingstrajecten ten behoeve van de zorg) en of we iets kunnen betekenen in financiële zin.

Voor dit laatste hebben we naast de maatregelen die de rijksoverheid neemt voor bijvoorbeeld organisaties werkzaam binnen het sociaal domein, ook een overbruggingsregeling voor sport, cultuur en overige maatschappelijke instellingen vastgesteld. Van deze regeling is tot nu toe één keer gebruik gemaakt. We verwachten dat in de tweede golf meer beroep zal worden gedaan op dit budget.

5. Ventilatie van gemeentelijke panden

Bij de selectie van maatregelen die worden gemist, wordt naast de reeds ingevoerde mondkapjes ook de ventilatie van gebouwen genoemd. Dit onderwerp heeft onze aandacht, voor wat betreft onze eigen panden zijn we aan de slag. Voor de onderwijs gebouwen heeft het Ministerie van OCW het Landelijk Coördinatieteam Ventilatie op Scholen (LCVS) opgericht. Het doel van het LCVS is om lokale samenwerking en oplossingen te stimuleren en zorg te dragen voor een landelijk beeld van de staat van de ventilatie op scholen. Uit de inventarisatie blijkt dat er op het gebied van ventilatie nog veel te verbeteren valt. Het kabinet stelt landelijk 360 miljoen euro beschikbaar voor schoolbesturen en gemeenten (als gebouweigenaar). Het is nog niet duidelijk op welke wijze deze middelen verdeeld gaan worden. In Heemstede zijn alle schoolgebouwen in eigendom van de schoolbesturen. Zij zijn daarmee zelf verantwoordelijk voor investeringen in ventilatie. Bij nieuwbouw en renovatie investeert de gemeente wel. In het kader van het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs is onderzoek gedaan naar het binnenklimaat op de basisscholen. Daaruit bleek dat op het gebied van ventilatie de gebouwen matig tot slecht scores. Op het eerstkomend overleg met de schoolbesturen zal dit onderwerp besproken worden.

6. Gemeente als opdrachtgever

Uit het rapport blijkt dat veel inwoners zich in het algemeen zorgen maken over de economie. De gemeente is zelf ook opdrachtgever aan bedrijven en ondernemers, bijvoorbeeld in de buitenruimte. Dit zetten we zoveel mogelijk voort, zodat wij als opdrachtgever ook de economie blijven stimuleren. Ten tweede gaan we vastleggen om bij inkoop en aanbesteding zoveel mogelijk in te kopen bij lokale ondernemers en zzp'ers. De gemeentelijk organisatie wordt gestimuleerd om zoveel mogelijk lokaal in te kopen, maar nu gaan we het ook borgen in de organisatie. Tot slot zijn we als gemeente vastgoedeigenaar en daarmee in sommige panden huurbaas. In die rol nemen we maatregelen zoals het faciliteren van uitstel van betaling, wat kan uitmonden in kwijtschelding.

Via het corona collegebericht wordt u op de hoogte gehouden van de stand van zaken van deze thema's. Daar waar de activiteiten een raadsbevoegdheid raken, zal vanzelfsprekend een voorstel worden voorgelegd.

C. Herstelbeleid op middellange termijn en structureel beleid op lange termijn

Uit het onderzoek is gebleken dat inwoners kansen zien voor de middellange en lange termijn, zoals op het terrein van het klimaat, thuiswerken, digitalisering, mobiliteit en gezonder leven. Ook geeft een op de vier bewoners aan kansen te zien voor meer of ander gebruik van de leefomgeving/openbare ruimte. De laatste drie thema's (5, 6 en 7) komen voort uit de regionale monitor. Alle thema's lenen zich voor een lokale en regionale aanpak.

1. Klimaat

Zo'n acht op de tien inwoners positieve effecten zien van de crisis op CO2 uitstoot, effecten op het landschap en ziet dat de coronacrisis kansen biedt voor de toekomst van het klimaat.

2. Digitalisering

Naast dat inwoners kansen zien voor digitalisering van processen en digitaal contact, zien wij ook voor de gemeente zelf hier kansen. In een tijd waarin persoonlijke contacten – ook voor onze medewerkers – tot het minimum worden beperkt, is het belangrijk alternatieven te ontwikkelen. Hierbij benoemen we drie verschillende velden waarop digitalisering gewenst is:

- Dienstverlening aan inwoners: steeds meer producten en activiteiten worden digitaal aangeboden, zodat inwoners gemakkelijk vanuit huis producten en diensten kunnen afnemen.
- Participatie: participatie werd tot nu toe veelal fysiek vormgegeven. Door corona zijn de mogelijkheden daartoe beperkt. In Heemstede zijn wij gewend samen met inwoners beleid en/of projecten vorm te geven. Daarvoor ontbreken de passende digitale mogelijkheden.

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

- Regionale overleggen vinden nu digitaal plaats. Ook medewerkers van de gemeente werken voornamelijk thuis. De prognose is dat ook na corona dit gedeeltelijk zo zal blijven.

3. Mobiliteit

Iets minder dan zes op de tien inwoners ziet dat de coronacrisis kansen biedt voor de toekomst van mobiliteit. Er zijn minder verkeersbewegingen, minder ongelukken, men maakt vaker gebruik van de fiets (met positief effect ook voor de gezondheid) en minder uitstoot.

4. Gezonder leven / Sport en bewegen in de openbare ruimte

De meeste inwoners ervaren naast mogelijke zorgen ook positieve gevolgen van de coronacrisis. Men beweegt meer in de buitenlucht. Ook geeft een groot deel aan dat de coronacrisis in de toekomst kansen biedt voor een gezonder leven.

5. Economie

Zowel het consumenten- als het ondernemersvertrouwen keldert sterk in de loop van 2020 in de provincie Noord-Holland. In de eerste helft van 2020 is er vooralsnog geen grote toename van het aantal faillissementen. De verwachting is dat dit de tweede helft van het jaar nog toeneemt.

6. Arbeidsmarkt

Er wordt een banenkrimp verwacht in de sectoren horeca, cultuur en overige dienstverlening. In de eerste helft van 2020 verdwijnen in de regio Kennemerland vooral banen bij opgeheven bedrijven in de cultuur en horeca. De verwachting is dat er per saldo in de tweede helft van 2020 meer banen verdwijnen door bedrijvendynamiek. Op de arbeidsmarkt is in de regio vanaf april een sterke toename van het aantal WW-uitkeringen, vooral in dienstverlening en transport.

7. Woningmarkt

Het aantal actief woningzoekenden in de sociale huursector neemt in alle gemeenten behalve Haarlem toe na april 2020. Het aantal aangevraagde urgenties voor sociale huur neemt niet toe.

Zienswijze:

- 1. Kunt u zich vinden in de bovenstaande 7 thema's of mist u gelet op het onderzoek nog thema's?**
- 2. Welke focus wilt u aanbrengen in de uitwerking op de bovenstaande 7 thema's?**

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

PRIORITERING

Op de grotere inhoudelijke knelpunten, zoals de algehele economie en de hulp in de ziekenhuizen hebben we als gemeente weinig invloed. We doen hierin wat in onze invloedssfeer ligt zoals inbrengen in regionale overleggen, eigen verantwoordelijkheid nemen zoals gemeente als opdrachtgever en invloed uitoefenen via de veiligheidsregio naar het veiligheidsberaad.

Voor de gemeentelijke organisatie is er ook een knelpunt ontstaan. Namelijk de inzet van menskracht en middelen. Om hier in het voorjaar een goed gesprek met de raad over te kunnen voeren, wordt hieronder een voorstel voor de criteria van prioritering aangeboden. Alles blijven doen gaat niet meer langer samen met de extra taken die op ons afkomen en de beperkingen dat zoveel mogelijk thuis werken met zich meebrengt.

A. Voorstel van criteria op basis waarvan prioriteiten gesteld kunnen worden

Op basis van de ontwikkelingen van de coronacrisis en de verwachting dat dit in ieder geval zal duren tot aan volgend jaar zomer, willen wij de volgende prioritering voorstellen:

1. Basisdienstverlening: uitvoering van noodzakelijke (wettelijke) basistaken / huidige infrastructuur in stand houden. Denk hierbij aan uitvoering van onze dienstverlening (burgerzaken, loket Heemstede, bouw- en woningtoezicht, afdeling sociale zaken, veiligheid etc.)
2. Crisis: uitvoering van de maatregelen om verspreiding van het coronavirus en de negatieve gevolgen van de maatregelen op korte en middellange termijn zoveel mogelijk te beperken.
3. Reguliere taken: uitvoering van lopende projecten en activiteiten en overige zaken zonder (in)directe relatie tot corona.

Zienswijze:

- 3. Wat wilt u het gelet op deze criteria voor prioritering meegeven gezien het gesprek in het voorjaar hierover?**

FINANCIËN

Na het ophalen van de zienswijze in de commissie van 17 november worden de kansen, knelpunten en prioritering verder uitgewerkt en betrokken bij het voorstel voor het voorjaar van 2021. Hierin zullen ook de financiële consequenties worden meegenomen en mogelijk een begrotingswijziging voor de begroting van 2021.

Collegebesluit

Collegevergadering: 3 november 2020

PLANNING

De planning tot het voorjaar 2021 is als volgt:

- **29 oktober:** Informatieve presentatie raad over stand van zaken aanpak Corona en het verdiepend onderzoek impact corona crisis Heemstede (C-stuk verdiepend onderzoek Heemstede).
- **5/6 november:** Begrotingsraad.
- **17 november:** Commissie Samenleving, 'Kansen en knelpunten naar aanleiding van analyse van het verdiepend rapport impact corona crisis in Heemstede' (deels informatief C-stuk, deels B-stuk)
- **Feb/maart 2021:** Nieuwe editie *Regionale Corona Impact Monitor*. Daarbij worden de gegevens geüpdatet en de ontbrekende gegevens aangevuld. Het 'aantal WMO aanvragen' wordt als indicator toegevoegd. Inmiddels heeft de gemeente Heemskerk zich bij het onderzoek aangesloten. Op basis van die tweede editie zal bovendien regionaal gesproken worden over de prioriteiten.
- **Voorjaar 2021:** Raadsvoorstel waarmee duidelijk wordt welke inhoudelijke prioriteiten we stellen, hoe we de impact van deze crisis op de Heemsteedse samenleving beperken en welke kansen we daarin pakken (A stuk).

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Nu voor iedereen duidelijk is geworden dat de coronamaatregelen langer gaan duren en fysieke bijeenkomsten beperkt of niet mogelijk zijn, staan we voor een uitdaging op het terrein van participatie. De uitdaging is om nieuwe vormen van samenwerking en participatie te ontwikkelen. Er moet worden nagedacht over alternatieven om in contact te blijven met inwoners, ondernemers en andere partijen op een laagdrempelige manier. Op dit moment wordt een set e-tools, zoals een samenwerkingsplatform voor digitale samenwerking intern en extern onderzocht. Zodat we participatie en het verder digitaal faciliteren van medewerkers vanuit huis beter vorm kunnen geven. De korte interne en externe lijnen in onze gemeente proberen we te borgen door veel telefonisch contact en waar mogelijk fysieke ontmoetingen binnen de regels.

De dialoog over het rapport met inwoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld gaat gevoerd worden, maar neemt meer tijd in beslag. Vooralsnog zijn hier nog geen extra financiële middelen benodigd.